

Elprivatizált rendszerváltás

2012 február 03. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

• [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

A privatizáció volt a rendszerváltás alfája és ómegája. Még a Foxi Maxin megbukott apparatcsikok is könnyen belátták, a létez? szocializmus tulajdonviszonyainak gyökeres átalakítása nélkül piacgazdaság nem jöhet létre, anélkül pedig nincs polgári demokrácia, márpedig a polgári demokráciának legalább halovány látszata nélkül visszarendez?dés sincs.

A tulajdonviszonyok megváltoztatásának számos technikája van, nekünk a privatizáció jutott, annak is egy speciális honi változata, amelyről elég, ha annyit mondunk, hogy rendszerváltozásról egyáltalán nem beszél senki, a közbeszéd csak valami elbaltázott rendszerváltást emleget, s 2010-ben az elsőpr? többség úgy döntött, előlr? kellene kezdeni az egészet.

Igen ám, de a tulajdonviszonyok átalakítását nem lehet előlr? kezdeni, mert ahhoz el?bb államosítani kéne újra a magánkézbe juttatott tulajdont, s az efféle aktus nem a demokrácia kezdete. Ha emberibb életet, tisztább demokráciát, igazságosabb jogállamot akarunk teremteni, azt az utóbbi húsz évben kialakult tulajdonviszonyokra alapozva kell megtennünk. Bár a tulajdonosi kör változásaiba politikai szándékkal nehéz, nem is nagyon illend? beleszólni, a privatizációs ügyletek törvényes voltának vizsgálata módot adhat egy-egy tranzakció felülbírlására, esetleges érvénytelenítésére, s ami a legfontosabb lenne, a közösség, a társadalom jogainak érvényesítésére.

A különböz? kormányok mindig nagy elszántsággal látnak neki legalább a kétes tisztaságú, gyanúsnak látszó privatizációs szerz?dések átvizsgálásának, de ez idáig valahogy sok értelmük nem volt. Pedig alapanyag van b?ven, dúskálni lehetne benne. Akadnak közigazdászok, akik több tízezer milliárd forintra teszik a nemzeti vagyonban a privatizáció nyomán keletkezett veszteségeket, ami lehet, hogy túlzás, ám ha a megs?nt textilipartól kezdve a minimálisra redukált vegyiparon át az alig kapálódzó mez?gazdasági feldolgozóiparig végigfutunk a történeten, azt is csodálni kezdjük, hogy egyáltalán van még Magyarország. A privatizációs vizsgálatok mégsem jutnak semmire. S ez érthet?, hiszen azért, mert az eladó nyilvánvalóan elkótyavetyélt hatalmas értékeket, szinte lehetetlen felel?sségre vonni bármelyik felet is. „Nem értettünk hozzá” – mondta a gazdasági ügyekben legprofibb magyar miniszterelnök, és a milliárdos umbulda lepergett róla. Az eladó nem értett hozzá, a vev? meg természetes módon kihasználta az adódó alkalmat, s kedvez? áron, feltételek közt vásárolt.

Kapitalizmus van, aki olcsón vesz valamit, az nem büntethet?. Az áron alul eladóra pedig rá kellene bizonyítani a rosszhiszem?séget. Ám olyan szerz?dés, amelyik a csúszópénz összegét, a megvesztegetés módozatait is rögzíti, ritkán születik, a rosszhiszem?séget, a szándékosságot bizonyítani gyakorlatilag lehetetlen. Marad annak a vizsgálata, hogy a vev? eleget tett-e a szerz?désben vállalt kötelezettségeinek (fejlesztésnek, környezetvédelmi beruházásoknak, a munkaer? megtartásának, a cégimázs meg?rzésének stb.) betartására, de a tulajdonosok ett?l sem rettennek meg. Er?förlényük lehet?vé teszi, hogy a jogos számonkérésre fenyegetéssel válaszoljanak: ha sokat piszkálják ?ket, kivonulnak az országból, s persze a mögöttük álló multi meg a kormányuk is szolidáris lesz velük, ezért kéretik nem vegzálni ?ket.

A Nemzeti Fejlesztési Minisztérium megbízott négy ügyvédi irodát, hogy vizsgálják meg az 1989 óta kötött privatizációs szerződéses környezet-, természet-, kulturális és örökségvédelmi pontjainak betartását. Az iszapkatasztrófa után ez érthető és üdvözlendő döntés. Hogy az ügyvédi irodákon kívül más is kézzelfogható hasznát látja-e a vizsgálatnak, azzal kapcsolatban optimista remény, de a leírtak szellemében egészséges szkepszis is él bennem.

Ugró Miklós - mno.hu

Ajánló